

Kramerius 7

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Zahradník**

Autor: **Thákur, Rabíndranáth**

Vydavatel: **Šnajdr**

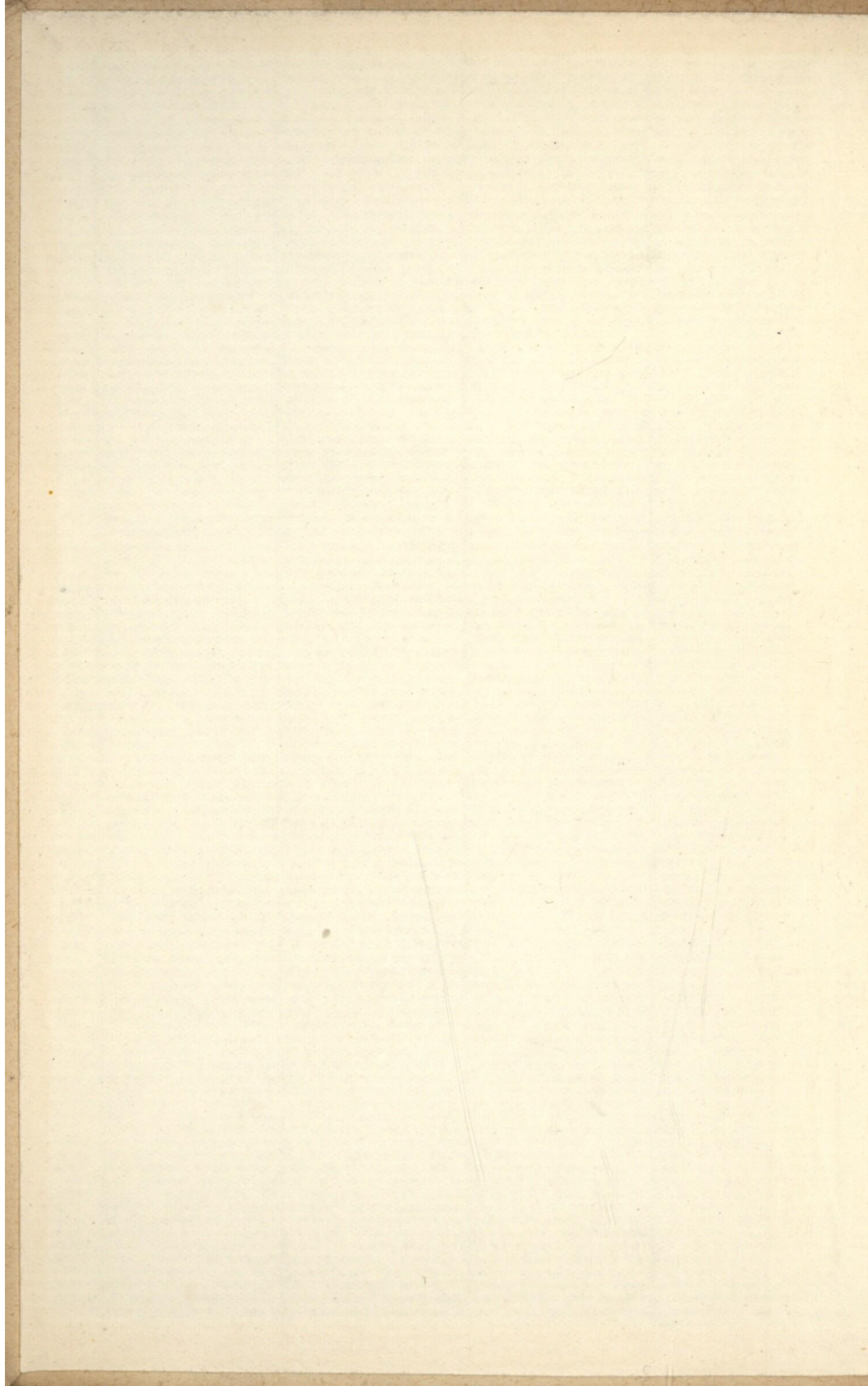
Vydáváno v letech: **1917**

Stránky: [1a], [1b], [1c], [1d], [1], [2], [3], [4], [4a], [4b], [5], [6], [7], [8], [9], [10], [11], 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, [102], [103], [104], [105], [106], [107], [108]

ZAHRADNÍK

RABINDRANATH
TAGORE

КНИГА
III.

I. VYDÁNÍ.

ZAHRADNÍK

KNIHA VYPRAVENA :
V KNIHTISKÁRNĚ J. ŠNAJDRA
NA Kladně.
VÝZDOBA STAN. KULHÁNKA.

RABINDRANATH TAGORE

16letý.

RABINDRANATH
TAGORE
ZAHRAVNÍK
PŘELOŽIL F. BALEJ

NÁKLADEM J. ŠNAJDRA
V K L A D N Ě 1917.

PŘELOŽENO Z VYDÁNÍ ANGLICKÉHO Z R. 1913,
JEŽ PODLE BENGÁLSKÉHO ORIGINÁLU POŘÍDIL
BASNÍK SÁM. VYDÁNÍ ANGLICKÉ JEST VĚNO-
VÁNO W. B. YEATSOVI.

ZAHRADNÍK.

PŘEDMLUVA BÁSNÍKOVA K VYDÁNÍ ANGLICKÉMU.

BÁSNĚ o lásce a životě, jichž překlady z jazyka bengálského jsou v této knize uveřejněny, byly většinou napsány mnohem dříve, než soubor básní náboženských, obsažených v knize nazvané *Gitándžali*. Překlady nejsou vždy doslovné — jet tu znění původní někdy zkráceno a jindy přebásněno.

Rabindranath Tagore.

1.

Služebník.

SMILUJ SE, má královno, nad služebníkem svým!

Královna.

Shromáždění je skončeno a moji služebníci všichni již odešli. Proč přicházíš v tuto pozdní hodinu?

Služebník.

Když jsi s ostatními domluvila, jest čas můj. Přicházím se tázati, jaký úkol zbývá pro tvého služebníka posledního.

Královna.

Čeho očekáváš, když je již příliš pozdě?

Služebník.

Učiň mne zahradníkem svého květného sadu.

Královna.

Jaká to pošetilost!

Služebník.

Zanechám ostatního díla svého. Zahodím v prach své meče a oštěpy. Neposílej mne na vzdálené dvory; nekaž mi podnikati nové výboje. Nýbrž mne učiň zahradníkem svého květného sadu.

Královna.

Jaké budou povinnosti tvé?

Služebník.

Sloužiti tvým dnům prázdně.

Budu ošetřovati travnatou stezku, kde se z rána procházíš, kde na každém kroku budou nohu tvoji chválou vítati květiny dychtivé zemřítí.

Budu tě houpati na houpačce mezi květy *saptaparny*, kde časná luna večerní bude se prodíratí listím, aby políbila lem roucha tvého.

Naplním vonným olejem lampu, hořící u tvého lože, a ozdobím tvoji podnožku krásnými kresbami, mastí santalovou a šafránovou.

Královna.

Co bude tvou odměnou?

Služebník.

Směti držeti tvé malé ruce jako něžná poupata lotusová a navlékati řetízky z květin nad tvé zápěstí; barviti chodidla nohou tvých rudou štavou lupenů ašokových a slíbatí stopu prachu, jež by tam snad zůstala.

Královna.

Prosby tvé jsou vyslyšeny, služebníče můj, budeš zahradníkem mého květného sadu.

2.

„ACH, básníku, večer se blíží, tvůj vlas šediví.
Slyšíš-li ve svém osamělém snění poselství
onoho světa?“

„Jest večer,“ řekl básník, „a naslouchám,
protože ze vsi by mohl někdo přijíti, třeba že
je pozdě.“

Dávám pozor, nesetkají-li se mladá bloudící
srdce, a neprosí-li dva páry dychtivých očí
o hudbu, aby přerušila jejich mlčení a mluvila
za ně.

Kdo jim bude spřádati vášnivé jejich písně,
budu-li já seděti na břehu života a přemítati
o smrti a onom světě?

Časná hvězda večerní mizí.

Zář pohřebního ohně zvolna hasne u tiché
řeky.

Šakalové vyjí sborem ze dvora opuštěného
domu ve světle mdlé luny.

Přijde-li sem poutník, opustivší domov, aby
pozoroval noc a s hlavou sklopenou naslouchal
ševelu tmy, kdo mu bude šeptati do ucha
tajemství života, budu-li se já, zavra dveře své,
chtíti vymaniti z pout smrtelných?

At si můj vlas šediví.

Jsem ustavičně tak mlád nebo tak stár jako
nejmladší a nejstarší z této vesnice.

Někteří mají úsměvy, milé a prosté, a jiní
zchytralé mžikání v očích svých.

Někteří mají slzy, jež tryskají za světla den-
ního, a jiní slzy, jež se ukrývají v šeru.

Ti všichni mne potřebují a já nemám času
dumati o životě posmrtném.

Jsem stejného věku s každým, co na tom, můj vlas-li šediví?“

3.

Z RÁNA vrhl jsem do moře svou síť.

Vylovil jsem z temné hlubiny věci podivného vzhledu a podivné krásy — některé svítily jako úsměv, jiné se třpytily jako slzy a jiné byly zardělé jako líce nevěstiny.

Když jsem s břemenem dne přišel domů má milá seděla na zahradě, jen tak trhající lupeny květu.

Chvilí jsem váhal a pak položil jí k nohám vše, co jsem byl vylovil, a stál mlčky.

Pohlédla na to a řekla: „Jaké jsou to divné věci? Nevím, k čemu jsou!“

Sklonil jsem hlavu studem a pomyslíl jsem si: „Nebojoval jsem o ně, nekoupil jsem jich na trhu; nehodí se za dar pro ni.“

Pak jsem je celou noc kus po kuse vyhazoval na ulici.

Z rána přišli pocestní; sesbírali je a odnesli do dalekých končin.

4.

ACH, proč postavili můj dům u cesty do města tržního?

Zakotvují naplněné lodi své blízko mých stromů.

Přicházejí a odcházejí a putují po své vůli.

Sedím a dívám se na ně; můj čas míjí.

Zapuditi jich nemohu. A tak míjejí moji dnové.

Ve dne v noci kroky jejich zní u mých dveří.

Nadarmo volám: „Neznám vás.“

Někteří z nich jsou známi mým prstům, jiní mým nozdram, krev žil mých zdá se znáti je a někteří jsou známi mým snům.

Zapuditi jich nemohu. Volám je a dím: „Vejdi v můj dům, komu je libo. Ano, vejdi“.

Z rána zvon zvoní ve chrámě.

Přicházejí s košíky v rukou.

Nohy jejich jsou růžové. Světlo časného jitra jest na jejich tvářích.

Zapuditi jich nemohu. Volám je a dím:
„Pojďte do mé zahrady trhat květiny. Pojďte
sem.“

V poledne gong zní ve bráně paláce.

Nevím, proč zanechávají práce své a pro-
dlévají u mého plotu.

Květiny v jejich vlasech jsou bledé a zvadlé;
tóny v jejich flétnách unavené.

Zapuditi jich nemohu. Volám je a dím:
„Stín pod mými stromy je chladný. Pojďte
přátelé.“

V noci cvrčkové hudou v hájích.

Kdo to přichází pomalu ke dveřím mým
a jemně klepe?

Nejasně vidím tvář, slova nedí, ticho nebes
je kolkolem.

Zapuditi svého mlčelivého hosta nemohu.
Hledím tmou v jeho tvář a hodiny snů míjejí.

5.

NENÍ ve mně klidu. Žízním po věcech
vzdálených.

Duše má vychází, toužíc dotknouti se okraje
temné dálky.

Ó Veliká Věčnosti, ó pronikavé volání
flétny tvé!

Zapomínám, neustále zapomínám, že nemám
křídel k létání, že jsem navždy poután na toto
místo.

Jsem dychtivý a bdící, jsem cizincem v cizí
zemi.

Tvůj dech přichází ke mně, šeptaje ne-
možnou naději.

V jazyku tvém srdce mé poznává svůj
jazyk vlastní.

Ó Dálko, ó pronikavé volání flétny tvé!

Zapomínám, neustále zapomínám, že ne-
znám cesty, že nemám okřídleného oře.

Není ve mně klidu, jsem poutníkem v srdci
svém.

Ve slunné mlze mdlých hodin, jaké to
ohromné tvé zjevení vyvstává v blankytu ne-
beském!

Ó Konci nejdálnější, ó pronikavé volání
flétny tvé!

Zapomínám, neustále zapomínám, že se všech stran jsou uzavřeny brány domu, v němž obývám samotén.

6.

KROTKÝ pták byl v kleci, svobodný pták byl v lese.

Setkali se, když nadešel čas, bylo to určení osudu.

Svobodný pták volá: „Miláčku, poletme do lesa.“

Pták v kleci šeptá: „Pojď sem, žijme oba v kleci.“

Svobodný pták praví: „Kde je mezi mřížemi místo pro rozpjatá křídla?“

„Ach“, volá pták v kleci, „nevěděl bych na nebi, kde usednouti“.

Svobodný pták volá: „Drahousku, zapěj písň lesní.“

Pták v kleci praví: „Usedni mi po boku, naučím tě řeči učených.“

Pták lesní volá: „Ne, ach, ne! Písním se nelze naučiti.“

Pták v kleci praví: „Běda mi, neznám písní lesních.“

Jejich láska je mocna touhou, ale nemohou létati křídlo vedle křídla.

Dívají se na sebe mřížemi klece a marno jest jejich přání poznati druh druhu.

Roztoužením třepotají křídly a zpívají: „Miláčku, pojď blíže!“

Svobodný pták volá: „Nemohu, bojím se zavřených dveří klece.“

Pták v kleci šeptá: „Žel, křídla má jsou bezmocna a mrtva.“

7.

O matko, mladý princ pojede mimo naše dveře — jak mohu si dnes hleděti práce?

Ukaž mi, jak si mám zaplésti vlasy; řekni mi, jaký si obléci šat.

Proč na mne hledíš tak udiveně, matko?

Vím dobře, že se nepodívá ani jednou do mého okna; vím, že mi v okamžení zmizí

s očí; jen zmírající píseň flétny zaletí ke mně z daleka vzlykajíc.

Ale mladý princ pojede mimo naše dveře a chci se na tu chvíli obléci v nejkrásnější roucho své.

O matko, mladý princ jel mimo naše dveře a v jitřním slunci zářil jeho vůz.

Odhrnula jsem závoj s tváře své, strhla jsem rubínový náhrdelník s šíje své a vrhla mu jej do cesty.

Proč na mne hledíš tak udiveně, matko?

Vím dobře, že nezdvihl mého náhrdelníku; vím, že byl rozdrcen pod jeho koly, zanechává v prachu rudou skvrnu, a nikdo neví, jaký byl můj dar a komu.

Ale mladý princ jel mimo naše dveře a já hodila klenot se svých prsou na jeho cestu.

8.

Když lampa u mého lože dohořela, procitla jsem s ranními ptáky.

Usedla jsem u otevřeného okna s čerstvým věncem na rozpuštěných vlasech.

Po cestě v růžové jitřní mlze šel mladý poutník.

Perlový náhrdelník byl na jeho šíji a sluneční paprsky padaly na jeho téměř. Stanul před mými dveřmi a tázal se mne dychtivě: „Kde ji naleznu?“

Studem jsem nemohla ani říci: „Ona — to jsem já, mladý poutníče, to jsem já.“

Bylo šero a lampa nebyla rozsvícena.

Lhostejně česala jsem si vlasy.

Mladý poutník přijel na svém voze v záři zapadajícího slunce.

Jeho koně měli pěnu u úst a prach byl na jeho šatě.

Sestoupil u mých dveří a ptal se unaveným hlasem: „Kde ji naleznu?“

Studem nemohla jsem ani říci: „Ona — to jsem já, zemdlený poutníče, to jsem já.“

Jest dubnová noc. Lampa hoří v mé komnatě.

Jižní vánek tiše povívá. Hlučný papoušek spí ve své kleci.

Můj živůtek má barvu pavího hrdla a můj plášť je zelený jako mladá tráva.

Sedím na zemi u okna a hledím do opuštěné ulice.

Neustále si šeptám do temné noci: „To jsem já, zoufalý poutníče, to jsem já.“

9.

JDU-LI večer sama na schůzku s milencem, ptáci nezpívají, vítr se nehýbe, domy po obou stranách ulice stojí mlčky.

Jen kruhy na mých nohou slyšeti při každém kroku a je mi stydno.

Sedím-li na balkoně a čekám, až zavzní jeho kročeje, listí nešelestí na stromech a voda v řece je tichá jako meč na kolenou spící strážce.

Jen mé srdce divě buší — nevím, jak je upokojiti.

Když můj milý přijde a usedne mi po boku, když se mé tělo chvěje a víčka má klesají, noc

se tmí, vítr zháší lampu a mraky zakrývají hvězdy závojem.

Jen klenot na mých prsou září a vydává světlo. Nevím, jak jej ukrýti.

10.

ZANECH práce, nevěsto. Slyš, přišel host. Slyšíš, jak tiše otrásá řetízkem, jenž uzavírá naše dveře?

Hleď, aby kruhy na tvých nohou nehřmotily a aby tvůj krok při setkání nebyl příliš kvapný.

Zanech práce, nevěsto, k večeru přišel host.

Ne, není to strašidelný vítr, nevěsto, nelekej se.

Úplněk svítí v noci dubnové; stíny na dvoře jsou krátké; obloha nad námi je jasná.

Zakryj si tvář závojem, nemůžeš-li jinak, vezmi lampu ke dveřím, bojíš-li se.

Ne, není to strašidelný vítr, nevěsto, nelekej se.

Nepromluv na něho, bojíš-li se; staň stranou u dveří, až se s ním setkáš.

Bude-li ti dávatí otázky, chceš-li, můžeš
mlčky sklopiti oči své.

At tvé náramky nechřestí, až s lampou
v ruce jej budeš uváděti.

Nepromluv na něho, bojíš-li se.

Neskončila jsi ještě své práce, nevěsto ?
Slyš, host přišel.

Nerozžehla jsi lampy ve chlévě ?

Nepřipravila jsi obětního košíku pro večerní
pobožnost ?

Nevetkla jsi si do prostřed svých vlasů čer-
veného znaku štěstí a neoděla se v šat noční ?

Ó nevěsto, slyšíš-li, přišel host !

Zanech práce !

11.

Pojď, jak jsi ; nemař času strojením.

Jsou-li tvé vlasy uvolněny, není-li stezička
ve vlasech tvých rovna, nejsou-li stuhý tvého
živůtku uvázány, nedbej toho.

Pojď, jak jsi ; nemař času strojením.

Pojď rychlými kroky přes travu.

Vezme-li rosa rudku s tvých nohou, povolí-li kruhy zvonků na tvých nohou, vytrousí-li se perly s tvé šňůry, nedbej toho.

Pojď rychlými kroky přes travu.

Vidíš-li mraky, oblohu halící?

Hejna jeřábů vylétají s onoho břehu říčního a vrtošivé nárazy větru ženou se po vřesu.

Poděšený skot běží do svých chlévů ve vsi.

Vidíš-li mraky, oblohu halící?

Marně rozžeháš k ústroji svou lampu, kmitá a hasne ve větru.

Kdo ví, že tvých víček se nedotekla černá lampy? Neboť oči tvé jsou temnější než mraky deštové.

Marně rozžeháš k ústroji svou lampu — hasne.

Pojď, jak jsi, nemař času strojením.

Není-li pletenec uvit, kdo o to dbá; není-li řetízek v zápěstí sepjat, nech jej tak.

Obloha je zatažena mraky — je pozdě.

Pojď, jak jsi; nemař času strojením.

12.

CHCEŠ-LI být pilna a naplniti svůj džbán,
pojd', ó pojd' k mému jezeru.

Voda bude se vinout k nohám tvým a šep-
tati své tajemství.

Stín přicházejícího deště jest na písčitém
břehu a mraky visí nízko na modrých obry-
sech stromů jako těžké vlasy nad tvým obočím.

Znám dobře rytmus tvých kročejů, bijí
v srdci mém.

Pojd', ó pojd' k mému jezeru, chceš-li napl-
niti svůj džbán.

Chceš-li být nečinna a jen tak seděti a ne-
chatí svůj džbán plynouti po vodě, pojd', ó pojd'
k mému jezeru.

Travnatá stráň je zelená a květin bez počtu.

Tvé myšlenky se roztoulají z tvých očí jako
ptáci ze svých hnízd.

Tvůj závoj sveze se ti k nohám.

Pojd', ó pojd' k mému jezeru, chceš-li seděti
nečinně.

Chceš-li zanechatí hry a pohroužiti se do vody, pojd', ó pojd' k mému jezeru.

Nech modrý svůj plášť ležeti na břehu; modrá voda tě zahalí a ukryje.

Vlny stanou na špičkách, aby ti líbaly šíji a šeptaly ti do ucha.

Pojd', ó pojd' k mému jezeru, chceš-li se pohroužiti do vody.

Je-li nutno šílet a vrhnout se ve svou smrt, pojd', ó pojd' k mému jezeru.

Je chladné a hlubohé bez míry.

Je temné jako spánek beze snů.

V jeho hlubinách noci a dni jsou jedno a zpěvy jsou mlčením.

Pojd', ó pojd' k mému jezeru, chceš-li se pohroužiti ve svou smrt.

13.

NIČEHO jsem nežádal, jen jsem stál na pokraji lesa za stromem.

Únava byla ještě na očích jitra a rosa ve vzduchu.

Ospalá vůně vlhké trávy visela v řídké mlze nad zemí.

Pod banánem dojila jsi krávu svýma rukama, jemnýma a svěžíma jako máslo.

A já tiše stál.

Neříkal jsem ani slova. Jen pták neviděn zpíval z houští.

Strom mangový sypal své květy na cestu do vsi a včela za včelou přicházela bzučíc.

Vchod chrámu Šivova vedle rybníka byl otevřen a zbožný lid započal své zpěvy.

S nádobou v klíně dojila jsi krávu.

Já stál s prázdnou konvicí.

Nepřiblížil jsem se k tobě.

Nebe se probudilo zvukem gongu ve chrámě.

Prach zdvihl se na cestě od kopyt hnaného stáda.

Se šplouchajícími vědry na bedrech ženy přicházely od řeky.

Tvé náramky zvonily a pěna kypěla přes džber.

Jitro míjelo a já jsem se k tobě nepřiblížil.

14.

ŠEL jsem cestou, nevím proč, když poledne minulo, a sněti bambusové šelestily ve větru.

Skloněné stíny rozpjatými svými pažemi přimykaly se k nohám spěchajícího světla.

Koelové byli unaveni svými písněmi.

Šel jsem cestou, nevím proč.

Chata u vody je zastíněna převislým stromem.

Nějaká žena měla na pilno a kruhy na jejích nohou zněly odkudsi z kouta hudbou.

Stanul jsem před chatou, nevím proč.

Úzká, klikatá cesta vede přes mnohé pole hořčičné a mnohý les mangový.

Vede podle vesnického chrámu a tržiště a říčního přístavu.

Stanul jsem u té chaty, nevím proč.

Byl to před lety den větrného března, kdy šepot jara byl mdlý a květy mangové padaly do prachu.

Zčeřená voda poskakovala a olizovala kovovou nádobu, jež stála na stupni přístavním.

Myslím na ten den větrného března, nevím proč.

Stíny se prohlubují a skot se vrací do svých chlévů.

Světlo na osamělých luzích je šedé a vesničané čekají na břehu na přívozníka.

Pomalů se vracím po stopách svých, aniž vím proč.

15.

BĚŽÍM, jakoběží kabar pižmový ve stínu lesa, šílený vlastní svou vůní.

Noc je noc plného máje, vítr je vítr jižní.

Scháším s cesty a chodím, hledám, čeho nemohu nalézt, nalézám, čeho nehledám.

Z mého srdce vychází a tančí obraz mé touhy.

Světlá vidina se míhá.

Chci ji pevně uchopit, uniká mi a svádí mne s cesty.

Hledám, čeho nemohu nalézt, nalézám, čeho nehledám.

16.

RUCE se vinou k rukám a oči prodlévají na očích; tak začíná příběh našich srdcí.

Jest měsíčná noc březnová; sladká vůně henny je ve vzduchu; má flétna leží na zemi pohozená a tvůj vínek z květin jest nedovit.

Ta láska mezi tebou a mnou je prostá jako píseň.

Tvůj závoj barvy šafránové opíjí oči mé.

Jasmínový věnec, který jsi uvila, zachvívá srdcem mým jako chvála.

Je to hra dávání a zadržování, odhalování a zase zakrývání; trochu úsměvů a trochu ostýchání a trochu sladkého, bezvýznamného odporu.

Ta láska mezi tebou a mnou je prostá jako píseň.

Není v ní tajemství přesahujícího přítomnost; není snahy po nemožnostech; není stínu za půvabem; není tápání v hlubině temnoty.

Ta láska mezi tebou a mnou je prostá jako píseň.

Nezabloudíme ze všech těch slov do věčného mlčení; nevztahujeme rukou svých do prázdna po věcech, na něž není naděje.

Dosti na tom, co dáváme a bereme.

Nerozdrtili jsme radosti do krajnosti, abychom z ní vytlačili víno bolesti.

Ta láska mezi tebou a mnou je prostá jako píseň.

17.

ŽLUTÝ pták zpívá na jejích stromě, až srdce mé tančí veselím.

Oba žijeme v téže vesnici a to je nám ustavičnou radostí.

Její dva beránci chodí se pásti do stínu našich stromů zahradních.

Zatoulají-li se do našeho ječného pole, beru je do náručí.

Jméno naší vsi je Khandžaná, a Andžaná zvou naši řeku.

Mé jméno je známo celé vsi a její jméno je Randžaná.

Jen jedno pole leží mezi námi.

Včely, jež se usadily v našem háji, chodí hledat medu do jejich.

Květy, hozené do vody s jejich schůdků, připlývají po proudu tam, kde my se koupáme.

Košíky sušených květů kusmových přicházejí s jejich polí na náš trh.

Jméno naší vsi je Khandžaná, a Andžaná zvou naši řeku.

Mé jméno je známo celé vsi a její jméno je Randžaná.

Ulička, jež mezi živými ploty se vine k jejich domu, voní z jara květy mangovými.

Když jejich len je zralý ke žni, konopí kvete nám na poli.

Hvězdy, jež se usmívají na jejich chatu, posílají k nám tentýž mžikavý svůj pohled.

Děšť, jenž plní jejich vodojem, obveseluje náš les kadamový.

Jméno naší vsi je Khandžaná a Andžaná zvou naši řeku.

Mé jméno je známo celé vsi a její jméno je Randžaná.

18.

KDYŽ dvě sestry jdou pro vodu, přijdou na toto místo a usmívají se.

Jistě vědí, že kdosi stojí za stromy, kdykoli jdou pro vodu.

Dvě sestry si šeptají, když míjejí toto místo.

Jistě uhodly tajemství kohosi, jenž stojí za stromy, kdykoli jdou pro vodu.

Jejich džbány se náhle nahýbají a voda šplýchá, když dojdou na toto místo.

Jistě zvěděly, že buší srdce kohosi, jenž stojí za stromy, kdykoli jdou pro vodu.

Dvě sestry pohlédnou na sebe, když přijdou na toto místo, a usmívají se.

V jejich rychlých kročejích jest smích, plnící zmatkem srdce kohosi, jenž stojí za stromem, kdykoli jsou pro vodu.

19.

Šla jsi stezkou po říčním břehu a plný džbán byl na tvém boku.

Proč jsi náhle obrátila svou tvář a pohlédla na mne skrze třepetající se závoj?

Zářivý ten pohled z temnoty přišel ke mně jako vítr, jenž znepokojí čeřící se vodu a uletí ke stinnému břehu.

Přišel ke mně jako pták večerní, jenž chvatně přeletí neosvětlenou komnatou od otevřeného okna k otevřenému oknu a zmizí v noci.

Jsi skryta jako hvězda za horami a já jsem poutník na cestě.

Ale proč jsi na chvíli stanula a pohlédla mi v tvář závojem, když jsi šla stezkou po říčním břehu s plným džbánem na boku?

20.

DEN za dnem on přichází a odchází.

Jdi a podej mu květinu z mých vlasů, příteli můj.

Bude-li se tě tázati, kdo ji to posílá, prosím tě, neříkej mu mého jména — neboť on jenom přichází a odchází.

Sedí v prachu pod stromem.

Nastel tam květin a listí, aby měl kam usednouti, příteli můj.

Jeho oči jsou smutné a přinášejí smutek
srdci mému.

Neříká, co má na mysli; jen přichází a
odchází.

21.

PROČ se mu, potulnému jinochu, zlíbilo přijít
k mému prahu, když den svítal?

Vcházejíc a vycházejíc, jdu vždycky mimo
něho a jeho tvář poutá oči mé.

Nevím, mám-li na něho promluvit či mlčet.
Proč se mu zlíbilo přijít k mému prahu?

Obláčné noci červencové jsou temné; obloha
podzimní je jemně modrá; jarní dnové jsou
neklidni jižním větrem.

Spřádá své písně v melodii vždy nové.

Odvracím se od práce a oči mé se plní
mlhou. Proč se mu zlíbilo přijít k mému
prahu?

22.

KDYŽ šla mimo mne rychlými kroky, dotkl
se mne lem jejího roucha.

S neznámého ostrova srdce přišel nenadálý
teplý dech jara.

Záchvěv letmého doteku o mne zavadil a
hned zmizel jako utržený lupen květu, unášený
větrem.

Zasáhl srdce mé jako vzdech jejího těla a
šepot jejího srdce.

23.

PROČ tu sedíš a zvoníš si svými náramky
pro kratochvíli?

Naplň svůj džbán. Je čas, abys šla domů.

Proč čeříš vodu svýma rukama a rozmarně
vrháš pohledy na cestu po někom pro kra-
tochvíli?

Naplň svůj džbán a pojd' domů.

Jitřní hodiny prchají — temná voda uplývá.
Vlny se smějí a šeptají si pro kratochvíli.

Putující oblaka shromáždila se tamto na po-
krají nebe, kde obzor se výší.

Prodlévají a hledí ti do tváře a usmívají se
pro kratochvíli.

Naplň svůj džbán a pojd' domů.

24.

NESKRÝVEJ, příteli, tajemství srdce svého!

Rci mi je, jen mně, potají.

Ty, jenž se tak jemně usmíváš, tiše zašeptej,
mé srdce tě uslyší, nikoli ucho mé.

Noc je hluboká, dům mlčí, ptačí hnízda
jsou zahalena spánkem.

Pověz mi skrze váhající slzy, skrze rozpači-
té úsměvy, skrze sladký stud a bol tajemství
srdce svého.

25.

„Pojď k nám, jinochu, pověz nám upřímně,
proč je šílenství v očích tvých?“

„Nevím, jaké víno planého máku jsem pil,
že je to šílenství v očích mých.“

„Ach, styď se!“

„Nu což, jedni jsou moudří, druzí pošetilí,
jedni opatrní, a druzí bezstarostní. Jsou oči, jež

se usmívají, a oči, jež pláčou — a šílenství je v očích mých.“

„Jinochu, proč stojíš tak tiše ve stínu stromu?“

„Nohy mé jsou unaveny břemenem srdce mého, a já stojím tiše ve stínu.“

„Ach, styď se!“

„Nu což, jedni jdou svou cestou a druzí prodlévají, jedni jsou svobodni a druzí spoutáni — a mé nohy jsou unaveny břemenem srdce mého.“

26.

„ČEHO se mi dostane z ochotných rukou tvých, vezmu. Neprosím o nic více.“

„Ano, ano, znám tě, skromný prosebníče, žádáš vše, co člověk má.“

„Budeš-li mít pro mne pohozený květ, budu jej nositi na srdci.“

„Budou-li to však trny?“

„Snesu je.“

„Ano, ano, znám tě, skromný prosebníče, žádáš vše, co člověk má.“

„Kdybys jen jednou pozdvihla milující oči své na tvář mou, život můj by byl krásným až za smrt.“

„Budou-li to však jen kruté pohledy?“

„Budu je chovati vetknuty v srdci mém.“

„Ano, ano, znám tě, skromný prosebníče, žádáš vše, co člověk má.“

27.

„DŮVĚŘUJ lásce, i když přináší žal. Neuzavírej srdce svého.“

„Ach ne, příteli, slova tvá jsou temná, nerozumím jim.“

„Údělem srdce jest jen, aby se slzou a písní bylo darováno, má milá.“

„Ach ne, příteli, slova tvá jsou temná, nerozumím jim.“

„Radost je křehká jako krůpěj rosy, ještě se směje a již umírá. Ale žal je silný a trvalý. Ať žalná láska bdí v očích tvých.“

„Ach ne, příteli, slova tvá jsou temná, nerozumím jim.“

„Lotus kvete v pohledu slunečním a pozbývá všeho, co má. Nechtěl by zůstatí pouštěm ve věčné mlze zimní.“

„Ach ne, příteli, slova tvá jsou temná, nerozumím jim.“

28.

↓
Tvé tázavé oči jsou smutny. Snaží se poznati mé myšlení, jako by měsíc chtěl změřiti hlubinu mořskou.

Odhalil jsem život svůj před očima tvýma od konce ke konci, aniž jsem něco skryl nebo zamlčel. A proto mne neznáš.

Kdyby to byl jen drahokam, rozdrtil bych jej na sto kusů a navlékl je v řetěz, aby zdobil tvou šíji.

Kdyby to byl jen květ, okrouhlý a malý a

líbezný, utrl bych jej s jeho stonku a vetkl ve tvůj vlas.

Ale jest to srdce, má milovaná. Kde jsou jeho břehy a jeho dno?

Ty neznáš hranic tohoto království, a přece jsi jeho královnou.

Kdyby to byl jen okamžik rozkoše, vykvetl by v blahý úsměv, a ty bys jej viděla a ihned porozuměla.

Kdyby to byla toliko bolest, roztála by v jasné slzy, obřážející beze slova nejvnitřnější své tajemství.

Ale jest to láska, má milovaná.

Její radost a bolest nemají mezí a její nedostatky a bohatství nemají konce.

Je ti blízko jako tvůj život, ale nikdy jí nemůžeš úplně poznati.

29.

POVÍDEJ mi, můj milý. Říkej mi slovy, co jsi zpíval.

Noc je temná. Hvězdy jsou ztraceny v oblacích. Vítr vzdychá v listí.

Rozpustím si vlasy. Můj modrý plášť mne obestře jako noc. Přitisknu tvou hlavu k nádrům svým; a zde ve sladké samotě šeptej o srdci tvém. Zavru oči a budu poslouchati. Nebudu se ti dívati do tváře.

Až skončíš slova svá, budeme seděti tiše a mlčky. Jen stromy budou ševeriti v dálce.

Noc pobledne. Rozbřeskne se den. Pohlédneme druh druhu do očí a půjdeme každý svou cestou.

Povídej mi, můj milý. Říkej mi slovy, co jsi zpíval.

30.

Jsi oblak večerní, plynoucí po nebi mých snů.

Maluji si tě a zpodobuji si tě podle tužeb lásky své.

Jsi má, má, ty Obyvatelko mých nekonečných snů.

Tvé nohy jsou růžové zářem touhy srdce mého, ty Sběratelko žatvy mých písní západu!

Tvé rty jsou hořce sladké chutí mého vína
bolesti.

Jsi má, má, ty Obyvatelko mých osamělých
snů.

Stínem vášně své ztemnil jsem oči tvé, ty
Tajemný Hoste hlubiny žasnoucího zraku
mého!

Chytil jsem tě, má milá a zahalil sítí hudby
své.

Jsi má, má, ty Obyvatelko mých nesmrtných
snů!

31.

MÉ srdce, pták houštin, našlo si své nebe
ve tvých očích.

Jsou kolébkou jitra, jsou královstvím hvězd.

Mé písně jsou ztraceny v jejich hlubinách.

Nechat vzlétnu do toho nebe, v jeho osa-
mělou nezměrnost.

At proniknu jeho oblaky a rozepnu křídla
v jeho záři sluneční.

32.

Rci mi, je-li to všechno pravda, můj milence,
rci mi, je-li to všechno pravda.

Když z těchto očí šlehne jejich blesk,
temná mračna v prsou tvých odpovídají bouří.

Je-li pravda, že tyto mé rty jsou sladké,
jako rozvíjející se poupě první vědomé lásky?

Prodlévají vzpomínky minulých májů v ú-
dech mých?

Chvěje se země jako harfa písněmi pod
dotekem nohou mých?

Jest tedy pravda, že krůpěje rosy kanou
s očí noci, když mne zří, a že světlo jitřní
jest rádo, když oblévá tělo mé?

Jest pravda, jest pravda, že tvá láska puto-
vala samotna věky a světy, mne hledajíc?

Že když jsi mne konečně našel, tvoje od-
věká touha došla plného pokoje v mém něžném
hovoru a v mých očích a rtech a vlnícím se
vlase?

Jest tedy pravda, že tajemství Nekonečna
jest napsáno na tomto malém čele mém?

Rci mi, můj milence, je-li to všechno pravda.

ZAHRADNÍK

33.

MILUJI tě, drahý. Odpust mi moji lásku.

Jsem lapena jako pták zbloudivší s cesty.

Když otřes zasáhl srdce mé, ztratilo svůj závoj a bylo nahé. Přikryj je, drahý, soucitem a odpust mi moji lásku.

Nemůžeš-li mne, drahý, milovati, odpust mi moji bolest.

Nedívej se na mne úkosem z dáli.

Odkradu se do svého kouta a budu sedět v temnotě.

Oběma rukama zakryji svůj obnažený stud.

Odvrát tvář svou ode mne, drahý, a odpust mi moji bolest.

Miluješ-li mne, drahý, odpust mi moji radost.

Je-li mé srdce unášeno proudem štěstí, ne-
usmívej se mé nebezpečné odevzdanosti.

Sedím-li na svém trůně a vládnu tebou ty-
ranstvím lásky své, udílím-li ti horoucně svou

přízeň, měj shovění s mojí pýchou a odpust mi
moji radost.

34.

NEODCHÁZEJ, můj milý, bez mého dovolení.

Bděla jsem celou noc, a mé oči jsou nyní
těžké spánkem.

Bojím se, abych tě neztratila, budu-li spáti.

Neodcházej, můj milý, bez mého dovolení.

Lekám se a vztahuji ruce své po tvém
doteku.

Ptám se sama sebe: „Je to sen?“

Kéž bych jen mohl sepnouti tvé nohy se
svým srdcem a držeti je pevně ke svým
prsům!

Neodcházej, můj milý, bez mého dovolení.

35.

↓ Abych tě příliš snadno nepoznal, hraješ si
se mnou.

Oslepuješ mne blesky smíchu, abys ukryla
slzy své.

Znám, znám tvé umění,
nikdy neřekneš slova, jež se ti říci chce.

Abych tě nevelebil, unikáš mi tisícerými
cestami.

Abych tě nepřehlédl v davu, stojíš stranou.
Znám, znám tvé umění,
nikdy nejdeš cestou, kterou se ti jíti chce.

Žádáš více než jiní, a proto jsi ticha.
Hravou bezstarostností unikáš mým darům.
Znám, znám tvé umění,
nikdy nevezmeš to, co se ti vzíti chce.

36.

ŠEPTAL: „Má drahá, pozdvihni oči své.“

Přísně jsem jej pokárala a řekla jsem: „O-
dejdi!“ Ale on se nehýbal.

Stál přede mnou a držel obě mé ruce. Ře-
kla jsem: „Opust mne!“ Ale on nešel.

Přiblížil svoji tvář k mému uchu. Pohlédla jsem na něho a pravila : „Jaká hanba !“ Ale on se nehýbal.

Jeho rty se dotkly mé tváře. Zachvěla jsem se a řekla jsem : „Odvažuješ se příliš mnoho.“ Ale on nepocítil studu.

Vetkl do mých vlasů květinu. Řekla jsem : „Jest to marno !“ Ale on stál nepohnutě.

Vzal věnec s mé šíje a odešel. Já pláči a ptám se srdce svého : „Proč se nenavrací ?“

37.

CHTĚLA bys, spanilá, dáti věnec z čerstvých květin na mou šíji ?

Ale věz, že věnec, který jsem vil, je pro mnohé, pro ty, kdo jsou jen letmo spatřováni nebo sídlí v krajích neobjevených nebo žijí v písničkách básníků.

Je příliš pozdě žádati srdce mé za své.

Byl čas, kdy život můj byl jako poupětem,

všechna jeho vůně byla shromážděna v hloubi nitra jeho.

Nyní je rozptýlen daleko široko.

Kdo zná kouzlo, jež jej může zase sebrati a zase uzavříti?

Srdce mé není mým, abych je mohl dáti bytosti jediné, jest dáno mnohým.

38.

JAKO loď spouští se na moře, tak, má milá, tvůj básník kdysi vypravil v duchu velikou báseň epickou.

Žel, byl jsem nepozorný, a ona narazila na zvonící kruhy nohou tvých a stihla ji nehoda.

Rozbila se na kousky zpěvů a ležela rozsypaná tobě u nohou.

Všechn můj náklad příběhů dávných válek byl zmítán smějícími se vlnami, prosákl slzami a klesl ke dnu.

Ty jsi mi dlužna dáti náhradu za tu ztrátu, má milá.

Ztroskotaly-li moje nároky na slávu posmrtnou, učiň mne nesmrtelným, dokud jsem živ.

A já nebudu ztráty své želeť, aniž ti vý-
čitek činiti.

39.

CELÉ jitro se pokouším uvíť věnec, ale
květy se vymykají a vypadávají.

Ty tu sedíš, pozorujíc mne potají koutkem
svých prosících očí.

Ptej se těch očí, již temně osnují daremnost,
čí to byla chyba.

Pokouším se zpívat píseň, ale marně.

Skrytý úsměv chvěje se na tvých rtech;
jeho se ptej po příčině mého nezdaru.

Necht tvé usmívavé rty řeknou pod přísahou,
jak můj hlas se ztratil v mlčení jako
opilá včela v lotusu.

Jest večer a čas, aby květy semkly své lupeny.

Dovol mi, seděti po tvém boku a uložit
svým rtům dílo, jež lze konati v tichosti a
v šerém svitu hvězd.

40.

Nevěřící úsměv kmitne tvýma očima, kdykoli se k tobě přijdu rozloučit.

Učinil jsem to již tolikrát, a proto si myslíš, že se brzy vrátím.

Abych řekl pravdu, mám tutéž pochybnost v mysli.

Nebot jarní dnové vracejí se čas od času; úplněk se rozloučí a přijde opět na návštěvu, květy přicházejí zase a rdí se na větvích rok co rok a já se as také jen loučím, abych se navrátil.

Ale přijmi zatím ten sebeklam; neodmítej ho s nevlídným chvatem.

Pravím-li, že tě opouštím na vždy, přijmi to za pravdu a nech, ať mlha slz na okamžik prohloubí temný okraj očí tvých.

A pak, když přijdu zas, směj se tak škádlivě jak ti libo.

41.

TOUŽÍM mluvití nejhlubšími slovy, která ti mám říci, ale netroufám si, aby ses nesmála. ↓

A proto se směji sám sobě a tříštím své tajemství v žert.

Zlehčuji svou bolest, abys ty tak neučinila.

Toužím povědět ti nejpravdivější slova, jež ti mám říci; ale netroufám si obávaje se, že bys jim nevěřila.

A proto je zahaluji v nepravdu, říkáje opak toho, co mám na mysli.

Dávám své bolesti zdání pošetilosti, abys ty tak neučinila.

Toužím pronést nejvzácnější slova, jež mám pro tebe; ale netroufám si, neboť se bojím, že mi nesplatíš stejnou měnou.

A proto ti dávám tvrdá jména a honosím se svojí hrubou silou.

Ubližuji ti ze strachu, že nikdy nepoznáš bolesti.

Toužím sedět mlčky u tebe; ale netroufám si, aby mé srdce nepřešlo přes mé rty.

A proto lehce hovořím a žvatlám a skrývám srdce své za slova.

Jsem krutý ke své bolesti, abys ty tak ne-
učinila.

Toužím odejít od tebe; ale netroufám si,
abys nepoznala mou zbabělost.

A proto vztyčuji hlavu svou, a bezstarostně
přicházím k tobě.

Ustavičné útoky očí tvých věčně oživují
bolest mou.

42.

O ŠÍLENČE nádherně opilý;
když kopnutím nohy otvíráš své dveře a jsi
na ulici za blázna;
když za jednu noc vyprázdniš celý svůj vak
a luskáš prsty nad rozumem;
když chodíš podivnými cestami a hraješ si
marnými věcmi;
nedbáš rýmu ani smyslu;
když rozpínáš plachty své před bouří a lá-
meš kormidlo ve dví,

chci tě, příteli, následovati a opítí se a přijíti ve psí.

Promarnil jsem své dny a noci ve společnosti spolehlivých, moudrých sousedů.

Mnohým věděním sešedivěl mi vlas a mnohým bděním seslábl mi zrak.

Léta jsem sbíral a hromadil drobty a úlomky věcí:

Rozšlap je a tanči po nich a rozmetej je po všech větrech!

Neboť vím, že nejvyšší moudrost jest opítí se a přijíti ve psí.

At zmizí všecky úzkostlivé vrtochy, at se jdu beznadějně s cesty.

At přijde vichr divoké závratí a oderve mne od mé kotvy.

Svět jest obydlen výtečníky a pracovníky, užitečnými a řádnými.

Jsou lidé, kteří jsou snadno prvními, a lidé, kteří jdou slušně za nimi.

At jsou šťastni a dobře se jim vede a mne nechte být v mé bláhové marnosti.

Nebot vím, že konec všech věcí jest opítí se a přijíti ve psí.

Klnu si, že tuto chvíli se vzdávám všech nároků na hodnosti lidí slušných.

Odkládám pýchu učenosti a rozeznávání práva a křivdy.

Rozbijí nádobu paměti a vylijí poslední kapku slz.

V pěně jahodově rudého vína vykoupám a rozjasním svůj smích.

Průkaz vážnosti a rozšafnosti schválně roztrhám na kusy.

Vykonám svatý slib býti nicotným, opítí se a přijíti ve psí.

43.

NIKOLI, přátelé, říkejte si cokoli, nikdy nebudu asketou.

Nikdy nebudu asketou, neučiní-li ona slibu se mnou.

Jest mým pevným rozhodnutím, že nenalezu-li stinného přístřeší a druha pro své pokání, nestanu se asketou.

Nikoli, přátelé, nikdy neopustím svého krbu a domova a neuchýlím se v samotu lesní, nebude-li zníti veselý smích v jejích ozvučných stínech a nebude-li vláti ve větru lem šafránového pláště; nebude-li její ticho prohloubeno tichými šepoty.

Nikdy nebudu asketou.

44.

↓ Ctihodný pane, odpustte této dvojici hříšníků. Jarní větry dují dnes divokými víry, unášejíce prach a mrtvé listí a s nimi jsou všechny vaše nauky ty tam.

Neříkejte, otče, že život je marnost.

Neboť my jsme pro tentokrát učinili příměří se smrtí a jen na několik vonných hodin stali jsme se nesmrtelnými.

I kdyby přišlo vojsko královské a prudce na nás udeřilo, vážně bychom potřásli hlavami

a řekli — Bratři, rušíte nás. Je-li vám třeba té hlučné hry, jděte a lomozte si zbraněmi jinde. Neboť jen na několik prchavých hodin stali jsme se nesmrtelnými.

Kdyby přišli přátelé a kupili se kolem nás, pokorně bychom se jim poklonili a řekli bychom — To neobyčejné štěstí působí nám rozpaky. Je sotva dosti místa na nekonečném nebi, kde bydlíme. Neboť jarní květy přicházejí v davěch a čilá křídla včel narážejí na sebe. Naše malé nebe, kde bydlíme jen my dva nesmrtelní, je až nemožně těsné. ↑

45.

HOSTŮM, kteří odcházejí, přej šťastné cesty a setři všechny stopy jejich kročejů.

Na prsa přiviň s úsměvem, co je snadné a prosté a blízké.

Dnes je slavnost vidin, jež nevědí, když umírají.

Tvůj smích buď jen bezvýznamným veselím, jako zákmity světla na vlnách.

Život tvůj ať lehce tančí na ostrí času jako
rosa na hrotu listu.

Ze strun harfy své vyluzuj rozmarné rytmy
chvilkové.

46.

OPUSTILA jsi mne a šla jsi svou cestou.

Myslil jsem, že budu pro tebe truchliti a
v srdci mém uložím tvůj osamělý obraz, do
zlatého zpěvu vetkaný.

Ale žel mého zlého osudu, čas je krátký.

Mládí mizí rok za rokem; jarní dnové
prchají; křehké květy umírají bez příčiny, a
moudrý člověk mne varuje, že život jest jen
kapkou rosy na listě lotusovém.

Mám-li nedbati toho všeho a dívati se ztrnu-
le za ženou, jež se ode mne odvrátila?

To by bylo hrubé a pošetilé, neboť čas je
krátký.

Pojďte tedy, mé deštivé noci svou capkající
nohou; usmívej se, má zlatá jeseni; pojd', bez-

starostný Dubne, kolkolem své polibky rozha-
zuující.

Přicházíte, a ty, a ty též!

Moji drazí, víte, že jsme lidé smrtelní.

Zda jest moudré zničit srdce své pro ženu,
jež si srdce své zase vzala? Nebot čas jest
krátký.

Jest lahodno seděti v koutě v dumách a
psáti verši, že tys můj celý svět.

Jest hrdinské přivinouti k sobě svůj žal a
nechtíti se dáti utěšiti.

Ale nová tvář nahlédá mými dveřmi a zdví-
há oči své k očím mým.

Nemohu než setřít si slzy a změnití nápěv
písně své.

Nebot čas je krátký.

47.

KDYBY sis přála, skončím svůj zpěv.

Znepokojuje-li to srdce tvé, odvrátím oči
své od tváře tvé.

Vyrušuje-li tě to na tvé procházce, ustoupím stranou a půjdu jinudy.

Mate-li tě to při vití věnce, vyhnu se tvé
osamělé zahradě.

Činí-li to vodu divokou a nevázanou, nepojedu se svou loďkou podle tvého břehu.

48.

VYSVOBOĎ mne z pout svých vděků, má
drahá. Dosti již vína polibků.

Ta mlha těžké vůně dusí srdce mé.

Otevři dveře, učin místo světlu jitřnímu.

Ztrácím se v tobě, zahalen do řasnatého
roucha tvého láskání.

Zbav mne svých kouzel a vrat mi mužnost,
abych ti mohl nabídnouti své osvobozené
srdce.

49.

DRŽÍM její ruce a tisknu ji ke své hrudi.

Chci naplniti své náručí její spanilostí, uloupiti celováním její úsměv, vypítí její temné pohledy svýma očima.

Než ach, kde jsou? Kdo může sejmouti blankyt s nebe?

Chci uchopiti krásu; uniká mi, zanechávajíc jen tělo v rukách mých.

Vracím se zklamán a unaven.

Jak se může tělo dotknouti květu, jehož se může dotknouti jen duch?

50.

MÁ milá, srdce mé touží den a noc po setkání s tebou, po setkání, jež jest jako všechvátící smrt.

Smet mne jako bouře; vezmi si vše, co mám; otevři můj spánek a vypleň mé sny. Olup mne o můj svět.

V té spoušti, v té holé nahotě ducha budme jedno v kráse.

Žel, marná touha! Kde se nadíti takového splynutí kromě v tobě, Bože můj?

51.

DOPĚJ tedy píseň poslední a rozlučme se.

Zapomeň na tu noc, až noci již nebude.

Koho to chci sevřít do náručí? Snů nelze chytiti.

Mé dychtivé paže tisknou prázdno k srdci mému a ono drtí moji hrud.

52.

PROČ zhasla lampa?

Zastínil jsem ji pláštěm svým, abych ji chránil před větrem, a proto lampa zhasla.

Proč zvadla květina ?

Přitiskl jsem ji k srdci svému s úzkostlivou láskou, a proto květina zvadla.

Proč vyschl proud ?

Vystavil jsem přes něj hráz, abych jej měl pro sebe, a proto proud vyschl.

Proč praskla struna na harfě ?

Chtěl jsem vynutit tón, jenž byl nad její sílu, a proto struna na harfě praskla.

53.

PROČ mne zahanbuješ pohledem ?

Nepřišel jsem jako žebrák.

Jenom na prchavou hodinu stanul jsem na konci tvého dvora u zahradního plotu.

Proč mne zahanbuješ pohledem ?

Ani růže jsem neutřhl ve vašem sadě, ani plodu jsem si nevzal.

Pokorně jsem se uchýlil ve stín u cesty,
kde smí stanouti kterýkoli cizí poutník.

Ani růže jsem neutrhl.

Ano, nohy mé byly unaveny a déšť se lil.
Větrové vyli mezi kymácejícími se větve-
mi bambusovými.

Mračna běžela po nebi jako na útěku z po-
rážky.

Nohy mé byly unaveny.

Nevím, co sis o mně mylila nebo na koho
jsi ve dveřích čekala.

Šlehy blesku oslňovaly pozorné tvé oči.

Jak bych byl mohl věděti, že mne vidíš,
když jsem stál v temnotě?

Nevím, co sis o mně myslila.

Den skončil a déšť na chvíli ustal.

Opouštím stín stromu na konci tvé zahrady
a sedátko na trávě.

Sešeřilo se; zavři dveře; jdu svou cestou.

Den skončil.

54.

KAM spěcháš se svým košíkem tak pozdě večer, když je již po trhu?

Všichni se vrátili domů se svými břemeny; měsíc vyhlédá z ponad stromů vesnice.

Ozvěny hlasů, volajících přívozníka, běží přes temnou vodu ke vzdálené slatině, kde spí divoké kachny.

Kam spěcháš se svým košíkem, když je již po trhu?

Spánek položil své prsty na oči země.

Vranní hnízda zmlkla a šepot bambusového listí je tichý.

Dělníci, navrátilivše se domů se svých polí, rozprostírají své rohože na dvorech.

Kam spěcháš se svým košíkem, když je již po trhu?

55.

BYLO poledne, když jsi odešel.

Slunce na nebi bylo prudké.

Skončila jsem dílo své a seděla sama na balkoně, když jsi odešel.

Závany větru vrtošivě přilétaly s vůněmi dalekých polí.

Holubi neúnavně vrkali ve stínu, a včela bloudila po mé komnatě, bzučíc zvěsti se mnohých dalekých polí.

Ves spala v žáru poledním. Cesta ležela opuštěna.

Náhlými závany ševel listí zdvíhal se a hynul.

Hleděla jsem na nebe a vetkávala v blankyt písmena známého mi jména, a ves zatím spala v žáru poledním.

Zapomněla jsem zaplésti si vlasy. Mdlý vánek hrál si jimi na mé líci.

Řeka plynula nezčeřena pod stinným břehem.

Líná, bílá oblaka se nehýbala.

Zapomněla jsem zaplésti si vlasy.

Bylo poledne, když jsi odešel.

Prach cesty byl horký a pole těžce oddychovala.

Holubi vrkali v hustém listí.

Byla jsem sama na balkoně, když jsi odešel.

56.

SPOLU s mnohými ženami pilně jsem kovala všední, denní práce domácí.

Proč jsi mne od nich samotnou odloučil a odvedl mne z chladného přístřeší našeho všedního života?

Láska nevyslovená je posvátná. V šeru skrytého srdce září jako klenoty. Na světle zvědavého dne vypadá uboze temná.

Ach, ty jsi prorazil schránu srdce mého a vyvlekl mou chvějící se lásku na světlo, zničiv na vždy stinný kout, kde skrývala hnízdo své.

Jiné ženy jsou vždycky tytéž.

Žádná nenahlédla do své nejvnitřnější bytosti, a ony samy neznají svého tajemství.

Lehko se usmívají a pláčí, žvatlají a pracují. Denně chodí do chrámu, rozžehají své lampy a přinášejí vodu z řeky.

Doufala jsem, že moje láska bude ušetřena chvějícího se studu těch, kdo nemají přístřeší, ale ty odvracíš svoji tvář.

Ano, tvoje cesta leží před tebou jasna, ale mně jsi znemožnil návrat a zanechal jsi mne do naha vysvlečenou před světem, jehož oči bez víček hledí dnem i nocí.

57.

JÁ utrhl, ó světe, tvůj květ!

Přitiskl jsem jej k srdci svému a trn mne ranil.

Když den dokonával a šěřilo se, viděl jsem, že květ zvadl, ale bolest zůstala.

Tobě se, ó světe, dostane více květů s vůní
a nádherou!

Ale můj čas pro žatvu květů je ten tam, a
v temné noci nemám růže své, jen bolest zůstala.

58.

JEDNOHO jitra na zahradě přišla ke mně
slepá dívka, nabízejíc mi vínek z květin v oba-
lu z listu lotusového.

Dal jsem si jej kolem šíje a oči se mi zalily
slzami.

Políbil jsem ji a řekl: „Jsi slepá jako ty
květy.

Sama nevíš, jak krásný je tvůj dar.“

59.

Ó ŽENO, tys nejen dílo rukou božích, ale
také rukou lidských; ustavičně ti dávají krásu ↓
ze svých srdcí.

Básníci tkají ti tkanivo z nití zlaté obrazno-
sti; malíři dávají tvé podobě vždy novou ne-
smrtelnost.

Moře dává své perly, doly své zlato, letní sady své květy, aby tě oděly, ozdobily, učinily vzácnější.

Touha srdcí mužských rozestřela svoji nádhery po tvém mládí.

Jsi půl žena a půl sen.

60.

PROSTŘED ruchu a hluku života stojíš, ó Kráso, z kamene vytesána, něma a ticha, sama a opodál.

Velký Čas sedí okouzlen láskou u tvých nohou a šeptá:

„Promluv na mne, promluv, lásko má; promluv, nevěsto má!“

Ale tvá řeč je uzamčena v kameni, ó Nehybná Kráso!

61.

BUĎ pokojno, srdce mé, nechat čas odchodu je krásný.

At to není smrt, nýbrž naplnění.

At láska roztaje ve vzpomínku a bolest
v písni.

At let oblohou skončí složením křídel nad
hnízdem.

At poslední dotek rukou tvých je jemný
jako květ noční.

Zastav se, ó Krásný Konci, na okamžik a
řekni v tichosti svá poslední slova.

Klaním se ti a zdvím svou lampu, abych
ti posvítit na cestu.

62.

NA soumravné stezce snu šel jsem hledat
tu, jež byla mojí láskou v životě dřívějším.

Její dům stál na konci opuštěné ulice.

Ve večerním vánku její milý páv seděl dřímaje
na svém bidélku a holubi byli tiší ve svém
koutě.

Postavila svou lampu na zem vedle vchodu
a stanula přede mnou.

Pozdvihla veliké oči své ku tváři mé a němě se tázala: „Vede se ti dobře, příteli?“

Chtěl jsem odpovědět, ale naše řeč byla ztracena a zapomenuta.

Přemítal jsem a přemítal; naše jména mi nepřicházela na mysl.

Slzy zářily jí v očích. Pozdvihla ke mně pravici. Vzal jsem ji a stál mlčky.

Naše lampa zakmitala ve vánku večerním a zhasla.

63.

POUTNÍČE, musíš odejít?

Noc je tichá a temnota mdlobou klesá na les.

Lampy na našem balkoně jsou jasné, květiny všechny čerstvé a mladé oči ještě bdělé.

Přišel již čas tvého odchodu?

Poutníče, musíš odejít?

Nespoutali jsme nohou tvých svýma prosí-
címa rukama.

Dveře jsou ti otevřeny. Tvůj kůň stojí osed-
lán u vrat.

Pokusili-li jsme se cestu ti uzavřít, učinili
jsme to jen svými písněmi.

Pokusili-li jsme se zadržeti tě, učinili jsme
to jen svýma očima.

Poutníče, nemáme moci, abychom tě zdrželi.
Máme jen své slzy.

Jaký to neuhasitelný oheň plane ve tvých
očích?

Jaká neklidná horečka koluje krví tvou?

Jaký hlas z dálky tě pobádá?

Jaké to hrozné kouzlo jsi četl mezi hvězda-
mi na nebi, že noc s tajným, zapečetěným po-
selstvím vešla do tvého srdce, mlčící a po-
divná?

Nedbáš-li veselých schůzek, třeba-li ti kli-
du, zemdlené srdce, zhasneme lampy a ztišíme
harfy své.

Budeme seděti tiše ve tmě za švelu listí a
znavená luna bude vysílati své bledé paprsky
ve tvé okno.

Ó poutníče, jaký to bezesný duch dotkl se
tě ze hloubi půlnoci?

64.

ZTRÁVIL jsem den na prahnoucím horkém
písku cesty.

Nyní, ve chladu večerním, klepu na dveře
krčmy. Jest opuštěná a sesutá.

Ohyzdný strom ašathový vztahuje své hladové
chápativé kořeny zejícími skulinami zdí.

Byli dnové, kdy poutníci sem přicházeli
umýt znavené nohy.

Prostírali na dvoře své rohože ve mdlém
světle časného měsíce a seděli a vypravovali
o cizích zemích.

Probouzeli se osvěženi ráno, kdy ptáci je
obveselovali a přátelské květiny s okraje cesty
kynuly jim hlavami.

Mne však, když jsem přišel, neočekávala rozžatá lampa.

Černé šmouhy po kouři, jež zanechala mnohá zapomenutá lampa večerní, zíraly se stěny jako slepé oči.

Světlušky kmitaly se v křoví u vyschlého rybníka a bambusové větve vrhaly své stíny na stezku travou zarostlou.

Nejsem ničím hostem na konci svého dne.
Dlouhá noc jest přede mnou a jsem unaven.

65.

JEST to opět tvé volání?

Nadešel večer. Únava mne obemyká jako paže prosící milenky.

Voláš mne?

Dal jsem ti celý svůj den, krutá paní, oloupíš mne také o mou noc?

Kdesi je konec všemu a samota tmy jest údělem naším.

Proč proráží ji tvůj hlas a ohromuje mne?

Zda nemá večer u tvé brány hudby
spánku?

Zda hvězdy, tichem okřídlené, nikdy nevy-
cházejí na oblohu nad tvou bezcitnou věž?

Zda květiny ve tvém sadě nikdy neklesají
měkkou smrtí v prach?

Musíš mne volati, ty neklidná?

At tedy smutné oči lásky marně bdí a
pláčí.

At lampa hoří v osamělém domě.

At člun přívozníkův vezme unavené děl-
níky do jejich domova.

Opouštím své sny a spěchám za tvým vo-
láním.

66.

POTULNÝ šílenec hledal zlatotvorného ka-
mene; vlasy měl zcuchané, vyrudlé a zaprá-
šené; tělo vyhublé v stín, rty pevně sevřeny
jako zamčené dveře jeho srdce, oči planoucí
jako lampa světlušky, hledající druha.

Před ním hučel nekonečný oceán.

Zvavé vlny neustále vyprávěly o skrytých pokladech, vysmívajíce se nevědomosti, jež neznala smyslu jejich hovoru.

Neměl již asi naděje, přece však si nechtěl odpočinouti, neboť hledání stalo se mu životem, —

tak jako oceán neustále zdvíhá své paže k nebesům po nedosažitelném —

tak jako hvězdy jdou v kruzích, a stále hledají cíle, jehož nelze dosáhnouti —

právě tak šílenec se zaprášenými vyrudlými kadeřemi ustavičně bloudil, hledaje kamene zlatotvorného.

Jednoho dne přišel venkovský hoch a tázal se: „Řekni mi, jak jsi dostal ten zlatý řetěz kolem krku?“

Šílenec užasl — řetěz, který kdysi byl železný, byl opravdu zlatý; nebyl to sen, nevěděl však, kdy se proměnil.

Divoce bil se do čela — kde, ó kde jej potkalo štěstí, aniž o tom věděl?

Byl si navykl zdvíhati oblázky a dotýkati se řetězu a zahazovati je, aniž se podíval, na-

stala-li proměna; tak šílenec našel a ztratil zlatotvorný kámen.

Slunce se nížilo k západu, obloha byla zlatá.

Šílenec se vracel po svých stopách znovu hledati ztraceného pokladu se silou vyhaslou, tělem sehnutým a srdcem v prachu jako strom, jenž byl vyvrácen.

67.

NECHť si večer přichází pomalými kroky a všem zpěvům dal znamení, aby utichly:

necht si druhové tvoji odešli do svých hnízd a tys unaveno;

necht bázeň se rodí v temnotě a tvář nebe je zahalena;

ty, ptáče, ó mé ptáče, poslechni mne, ne-skládej křídel svých.

To není šero listí lesního, to je moře dmoucí se jako temný had.

To není tanec kvetoucího jasmínu, to je stříkající pěna.

Ach, kde je slunný, zelený břeh, kde je
tvé hnízdo?

Ptáče, ó mé ptáče, poslechni mne, ne-
skládej křídel svých.

Osamělá noc leží na tvé cestě, jítro spí za
stinnými horami.

Hvězdy zadržují dech, čítajíce hodiny, mdlá
luna pluje hlubokou nocí.

Ptáče, ó mé ptáče, poslechni mne, nesklá-
dej křídel svých.

Není pro tebe naděje, není strachu.

Není slova, není šepotu, není výkřiku.

Není domova, není klidného lůžka.

Jest jen dvě tvých křídel a bezcestná ne-
besa.

Ptáče, ó mé ptáče, poslechni mne, nesklá-
dej křídel svých.

68.

NIKDO nežije věčně, bratře, a nic netrvá
dlouho. To měj na mysli a raduj se.

Náš život není stále totéž dávné břímě, naše cesta není stále tatáž dlouhá pout.

Nezpívá jediný básník jedinou věkovitou píseň.

Květ vadne a umírá; ale ten, kdo květ nosí, nemá pro něj truchliti navždy.

Bratře, to měj na mysli a raduj se.

Jest třeba úplné pomlky, aby vpředla v hudbu dokonalost.

Život se chýlí ke svému západu, aby utonul ve zlatých stínech.

Láska musí být odvolána od své hry, aby se napila smutku a vznesla se do nebe slz.

Bratře, to měj na mysli a raduj se.

Spěcháme natrhati svých květin, aby nebyly zpustošeny chvátajícími větry.

Naše krev se rozproudí a naše zraky rozjasní, uchvacujeme-li polibky, jež by zanikly, kdybychom otáleli.

Život náš jest dychtivý, naše touhy mocné, neboť čas zvoní na zvon loučení.

Bratře, to měj na mysli a raduj se.

Není času, něco obemknouti, rozdrtití a zahoditi v prach.

Hodiny rychle utíkají, skrývajíce své sny ve svém rouše.

Život náš je krátký; dává jen málo dní k lásce.

Kdyby byl prací a lopotou, byl by nekonečně dlouhý.

Bratře, to měj na mysli a raduj se.

Krása je nám sladká, protože tančí s naším životem stejnou prchající melodií.

Vědění je nám vzácné, protože nikdy nebudeme míti času dovršiti je.

Všecko jest dokonáno a naplněno ve věčných Nebesích.

Ale pozemské květiny přeludu udržuje věčně svěžími smrt.

Bratře, to měj na mysli a raduj se.

69.

LOVÍM zlatého jelena.

Usmívejte se, přátelé, ale já stíhám vidinu, jež mi uniká.

↓ Běhám po horách i dolech, bloudím bezjmennými kraji, protože lovím zlatého jelena.

Vy chodíte na trh a kupujete a vracíte se domů obtíženi zbožím, ale kouzlo větrů, domova nemajících, dotklo se mne, aniž vím kdy a kde.

Nemám starosti v srdci svém; všecky své statky zanechal jsem za sebou.

↑ Běhám po horách i dolech, bloudím bezjmennými kraji — protože lovím zlatého jelena.

70.

VZPOMÍNÁM, jak jsem jednoho dne v mládí svém spouštěl ve struze papírový člun.

Byl vlhký den červencový; byl jsem sám a šťasten svou hrou.

Spouštěl jsem svůj papírový člun ve struze.

Náhle bouřlivé mraky zhoustly, větry zaduly a déšť se lil proudy.

Potůčky špinavé vody se přihnaly a vzedmuly proud a potopily můj člun.

Trpce jsem si v duchu myslil, že bouře přišla naschvál, aby pokazila mé štěstí; všechna její zloba byla proti mně.

Deštivý den červencový vleče se dnes dlouho a já dumal o všech těch hrách v životě, v nichž jsem prohrál.

Vyčítal jsem svému osudu mnohé kousky, jež se mnou zahrál, když jsem si náhle vzpomněl na papírový člun, jenž se potopil ve struze.

71.

DEN ještě neminul, trh není skončen, trh na břehu řeky.

Bál jsem se, že můj čas je promarněn a poslední peníz vyplýtván.

Ale nikoli, bratře, ještě mi něco zbylo. Můj osud mne neošidil o všechno.

Prodávání a kupování je skončeno.

Všechny povinnosti na obou stranách jsou vyrovnány a je čas, abych šel domů.

Ty však, vrátný, žádáš svého poplatku?

Neboj se, ještě mi něco zbylo. Můj osud mne neošidil o všechno.

Utišení větru hrozí bouří a nízké mraky na západě nevěstí nic dobrého.

Uklidněná voda čeká na vítr.

Spěchám dostati se přes řeku, než mě překvapí noc.

O, převozníče, ty žádáš převozného?

Ano, bratře, ještě mi něco zbylo. Můj osud mne neošidil o všechno.

U cesty pod stromem sedí žebrák. Běda, dívá se mi do tváře s bázlivou nadějí.

Domnívá se, že jsem bohat ziskem dne.

Ano, bratře, ještě mi něco zbylo. Můj osud mne neošidil o všechno.

Noc se tmí a cesty osaměly. Světlušky svítí mezi listy.

Kdo jsi ty, jenž jdeš za mnou pokradmu tichými kročeji?

Ach, vím, chceš mě obrati o všechn můj zisk. Nezklamuj tě!

Nebot mi ještě něco zbylo a můj osud mne neošidil o všechno.

O půlnoci docházím domů. Ruce mé jsou prázdné.

Ty čekáš s úzkostlivým zrakem u mých dveří, bdící a tichá.

Jako plachý pták přiletáš na moji hrud s horoucí láskou.

Ach, ano, ano, bože můj, ještě mi mnoho zbývá. Můj osud mě neošidil o všechno.

72.

DNY těžké práce zbudoval jsem chrám. Neměl dveří ani oken, silné jeho zdi byly z mohutných kamenů.

Zapomněl jsem na vše ostatní, stranil jsem se světa, zíral jsem jen u vytrženém přemítání na obraz, který jsem byl postavil na oltář.

Uvnitř byla ustavičná noc, osvětlovaná lampami vonného oleje.

Neustálý dým kadidla ovíjel srdce mé těžkými kotouči.

Nemaje spánku, vyřezával jsem po stěnách fantastické postavy podivně vinutými čarami — okřídlené oře, květiny s lidskými tvářemi, ženy s údy hadími.

Nikde jsem neponechal otvoru, kudy by mohl vniknouti zpěv ptáků, ševel listí nebo šum rušné vesnice.

Jediný zvuk, jenž se ozýval jeho temnou klenbou, byla kouzelná slova, která jsem zpíval.

Můj duch se stal bystrým a tichým jako zahrocený plamen, mé smysly omdlévaly u vytržení.

Nevěděl jsem, jak čas míjí, až blesk udeřil do chrámu a bolest pronikla srdcem mým.

Lampa vypadala bledě a zahanbeně; řezby na stěnách jako upoutané sny civěly ve světle bezvýrazně, jako by se byly rády skryly.

Pohlédl jsem na obraz oltářní. Viděl jsem, že se usmívá a ožívuje živým dotekem božím. Noc, již jsem byl uvěznil, rozpjala křídla svá a zmizela.

73.

NEKONEČNÉ bohatství není tvým, má, trpělivá a temná matko země.

Namáháš se, abys naplnila ústa svých dětí, ale sotva je nasytíš.

Dar veselí, jež máš pro nás, není nikdy dokonalý.

Hračky, jež robíš pro své děti, jsou křehké.

Nemůžeš nasytiti všech našich hladových nadějí, mám-li tě však proto opustiti?

Tvůj úsměv, zastíněný bolestí, je milý očím mým.

Tvá láska, neznající splnění, je drahá srdci mému.

Ze svých prsou napájela jsi nás životem nikoli však nesmrtelností, a proto oči tvé jsou stále bdící.

Po věky pracuješ barvou a zpěvem, ale nebesa tvá nejsou zbudována, jen jejich smutná tucha.

Nad tvými výtvary krásy jest mlha slz.

Vyliji své písně ve tvé němé srdce a svou lásku ve tvou lásku.

Budu tě uctívati prací.

Spatřil jsem tvoji něžnou tvář, miluji tvůj
smutný prach, Matko Země.

74.

VE světa přijímací síni prosté stéblo trávy
sedí na tomtéž koberci, jako paprslek sluneční
a hvězdy půlnoční.

A tak mé písně sdílejí sídla svá v srdci
světa s hudbou oblaků a lesů.

Avšak, ty člověče mnohých statků, bo-
hatství nemá podílu v prosté velebě veselého
zlata slunečního ni v jemném svitu snící luny.

Požehnání všeobjímajících nebes nerozlévá
se na ně.

A když se objeví smrt, bledne a vadne a
rozpadá se v prach.

75.

O PŮLNOCI prohlásil člověk, jenž chtěl býti
asketou :

„Jest čas, abych opustil domov svůj a šel hledat Boha. Ach, kdo mne zde tak dlouho poutal v klamu?“

Bůh zašeptal: „Já“, ale uši člověka byly uzavřeny.

S dítětem u prsu spícím ležela jeho žena, pokojně dřímajíc na jedné straně lože.

Muž pravil: „Kdo jste vy, kteří jste mne tak dlouho šálili?“

Hlas pravil zase: „Jsou Bůh“, ale on neslyšel.

Dítě zaplakalo ze sna, tulíc se k matce.

Bůh kázal: „Stůj, blázne, neopouštěj domova“, ale on ještě neslyšel.

Bůh vzdechl a zalkal: „Proč se vydává služebník můj hledati mne, opouštěje mne?“

76.

PŘED chrámem konal se trh. Pršelo od časného jitra a den se chýlil ke konci.

Jasnější nežli všecko veselí davu byl jasný úsměv dívky, jež si koupila za haléř píšťalku z palmového listu.

Pronikavá radost té píšťalky vznášela se nade vším smíchem a hlukem.

Nekonečný dav lidí přicházel a tlačil se. V neustálém dešti byla cesta blátiva, řeka rozvodněna, pole pod vodou.

Větší než všechny trudy davu byl trud malého hošíka — neměl haléře, aby si koupil malovanou hůlku.

Jeho toužebné oči hledící do krámu činily to celé shromáždění lidí tak ubohým.

77.

DĚLNÍK a jeho žena z končiny západní pilně kopají, aby nadělali cihel na pec.

Jejich dceruška chodí k přístavišti na řece; tam do nekonečna myje a drhne hrnce a talíře.

Její bratříček s oholenou hlavou a hnědými, nahými, zablácenými údy následuje ji a na vysokém břehu čekává trpělivě na její rozkaz.

Ona se vracívá domů s plným džbánem na hlavě, skvělícím se kovovým hrncem v levici, dítě držíc pravicí, malinká služebnice své matky, vážná tíží domácích starostí.

Jednoho dne viděl jsem toho nahého chlapce seděti s nožkama roztaženýma.

Jeho sestra seděla ve vodě a drhla džbáněk hrstí hlíny, otáčejíc jej kol do kola.

Na blízku stál beránek s měkkou srstí a pásal se na břehu.

Přiblížil se k místu, kde seděl hoch, a najednou hlasitě zabečel, a hoch se ulekl a vykřikl.

Jeho sestra přestala cítiti hrnec a vyběhla na břeh.

Vzala svého bratra do jedné ruky a beránka do druhé a, rozdělujíc své něžnosti mezi ně, spínala poutem lásky potomstvo zvířete i člověka.

78.

BYLO to v máji. Parné poledne zdálo se nekonečně dlouhým. Suchá země v žáru pukala žízní.

Tu jsem zaslechl od řeky volání: „Pojď, můj miláčku!“

Zavřel jsem knihu a otevřel okno, abych vyhlédl.

Spatřil jsem velikého bůvola se zablácenou kůží státi u řeky s klidnýma, trpělivýma očima; a hocha, po kolena ve vodě, zvoucího jej do koupele.

Usmál jsem se radostí a pocítil jsem dotek něhy v srdci svém.

79.

↓ ČASTO se ptávám, kde jsou hranice vzájemného poznání mezi člověkem a zvířetem, jehož srdce nezná řeči mluvené.

Kterým prvotním rájem za dávného jitra stvoření šla prostá stezka, po níž srdce jejich navštěvovalo druh druhá.

Stopy těch jejich neustálých cest nebyly vyhlazeny, třebaže jejich příbuzenství je dávno zapomenuto.

↑ Ale náhle v jakési hudbě beze slov probouzí se temná upomínka a zvíře se dívá člověku do tváře s něžnou důvěrou a člověk shlíží jemu do očí s radostnou láskou.

Zdá se, že dva přátelé se setkávají v přestrojení a jen nejasně pod škraboškou druh druhá poznávají.

80.

POHLEDEM očí svých mohla bys, krásná ženo, vyplniti všecko bohatství zpěvů, vylouděných z harf básníků.

Ty však nemáš sluchu pro jejich chvály, a proto přicházím tě chválit já.

Mohla bys pokořiti k nohám svým nejhrdější hlavy světa.

Ty se však raději klaníš svým milovaným, jichž sláva nepoznala, a proto já se klaním tobě.

Dokonalost paží tvých by dodala dotekem svým skvělosti nádheře královské.

Ty však jimi stíráš prach a čistíš skromný svůj domov, a proto jsem naplněn pokornou úctou.

81.

PROČ mi šeptáš tak tichounce do ucha, ó
Smrti, má Smrti?

Když květiny se na večer sklánějí a skot se
vrací do svých chlévů, ty kradmo přicházíš mi
v bok a mluvíš slova, jimž nerozumím.

Musíš-li se takto o mne ucházeti a mne
si dobývati uspávacím nápojem jednotvárného
šepotu a studených podelů, ó Smrti, má
Smrti?

Nebude míti svatba naše pyšných obřadů?

Neovineš si věncem své šedé stočené ka-
deře?

Neponese nikdo tvé korouhve před tebou
a nezaplane noc rudými světly tvých po-
chodní, ó Smrti, má Smrti?

Pojď se zněním svých škeblí, pojď v be-
zesnou noc.

Oděj mne pláštěm nachovým, uchop ruku
mou a vezmi mne.

Tvůj vůz necht stojí hotov u dveří mých
s Tvými oři, netrpělivě řehtajcími.

Zdvihni můj závoj a pohleď mi hrdě do
očí, ó Smrti, má Smrti.

82.

BUDEME dnes večer hráti hru smrti, má
nevěsta a já.

Noc je černá, mračna na obloze jsou rozmarná a vlny zuří po moři.

Opustili jsme lože snů, otevřeli jsme dveře
a vycházíme, má nevěsta a já.

Sedíme na houpačce a vichřice se o nás
ze zadu opírá.

Má nevěsta se zachvívá strachem a rozkoší,
třeše se a tulí ke hrudi mé.

Dlouho jsem ji laskavě ošetřoval.

Připravoval jsem pro ni lože z květin, zavíral dveře, abych chránil její oči před prudkým světlem.

Líbal jsem ji něžně na rty a šeptával jí
tiše do ucha až zpola omdlévala únavou.

Tonula v nekonečné mlze rozplývavé něhy.

Neodpovídala na můj dotek, mé písně nedovedly ji vyburcovati.

Dnes večer přišel k nám z pouště hlas bouře.

Má nevěsta se zachvěla a vztyčila, uchopila ruku mou a vyšla.

Vlas jí poletuje ve větru, závoj jí vlaje, její věnec šustí jí na prsou.

Náraz smrti ji vrhl do života.

Jsme si oko v oku, srdce v srdci, má nevěsta a já.

83.

BYDLILA na stráni na kraji kukuřičného pole, nedaleko pramene, jenž plyne smavými vlnkami ve slavnostních stínech starých stromů. Ženy sem přicházely plniti své džbány a pocestní tu usedali, aby odpočinuli a pohovořili. Pracovala a snila denně při písni bublajícího potůčku.

Jednoho večera sestoupil cizinec s oblačného vrcholu horského; jeho kadeře byly

spleteny jako ospalí hadové. S podivem jsme se tázali: „Kdo jsi?“ Neodpověděl, nýbrž usedl u žhavého potůčku a mlčky hleděl na chatu, v níž bydlila. Naše srdce chvěla se strachem, a když byla noc, vrátili jsme se domů.

Příštího jitra, když ženy přišly pro vodu ke zdroji u stromů deodarových, našly dveře v její chýši otevřené, ale její hlas zmizel, a kde byla její usmívavá tvář? Prázdný džbán ležel na podlaze a její lampa v koutě byla vyhořelá. Nikdo nevěděl, kam uprchla, než bylo jitro — a cizinec byl ten tam.

V měsíci máji přibývalo slunci síly a sněh. tál, a my jsme seděli u zdroje a plakali. Tázali jsme se v duchu: „Zda je v zemi, kam odešla, zdroj, z něhož by plnila svoji nádobu v těchto horkých, žíznivých dnech?“ A druh druhu jsme se ptali s bázní: „Zda je nějaká země za těmito horami, kde žijeme?“

Byla letní noc; vánek vál od jihu; a já seděl v její opuštěné světnici, kde lampa stála dosud nerozžatá. Tu náhle hory zmizely před mýma očima, jako když se záclony rozhrnou. „Ach, to přichází ona. Jak se máš, mé dítě? Jsi

šťastna? Ale kde možno se ti ukryti pod tím širým nebem? A běda! Není tu našeho pramene, aby utišil tvou žízeň.“

„Je zde totéž nebe,“ pravila, „jen zbavené omezujících hor, — to je tentýž potůček, vzrostlý v řeku, tatáž země, rozšířená v rovinu.“ „Všecko je zde,“ vzdychl jsem, „jenom ne my.“ Usmála se smutně a pravila: „Jste v srdci mém.“ Procítl jsem a slyšel nocí bublání potůčku a šum deodarů.

84.

Přes zelená a žlutá pole rýžová klouzají stíny podzimních oblaků, pronásledované rychle stíhajícím sluncem.

Včely zapomínají ssáti svůj med; opilé sluncem, bláhově visí ve vzduchu a bzučí.

Kachny na ostrovech v řece křičí zbůhdarma radostí.

Nikdo se tohoto jitra nenavracej domů, bratří, nikdo nejdi pracovat.

Vezměme modré nebe útokem a ve běhu vypleňme prostor.

Smích se vznáší ve vzduchu, jako pěna plyne po vodě.

Bratří, promarněme své jitro neužitečnými písňemi.

85.

KDO jsi, čtenáři, čtoucí mé básně po stu letech?

Nemohu ti poslati ani jediného květu z tohoto bohatství jara, ani jediného zlatého proužku z tam těch oblaků.

Otevři dveře své a rozhlédni se.

Z kvetoucí své zahrady nasbírej vonných památek květů před sto lety zašlých.

V radosti srdce svého snad pocítíš živou radost, jež zpívala kdysi za jarního jitra, vysílajíc přes století veselý svůj hlas.

For the purpose of the
present investigation, the
results of the experiments
conducted by the author
are presented in the
following tables.

OD TÉHOŽ AUTORA U NÁS VYŠLO:

GITÁNDŽALI (OBĚT PÍSNÍ)

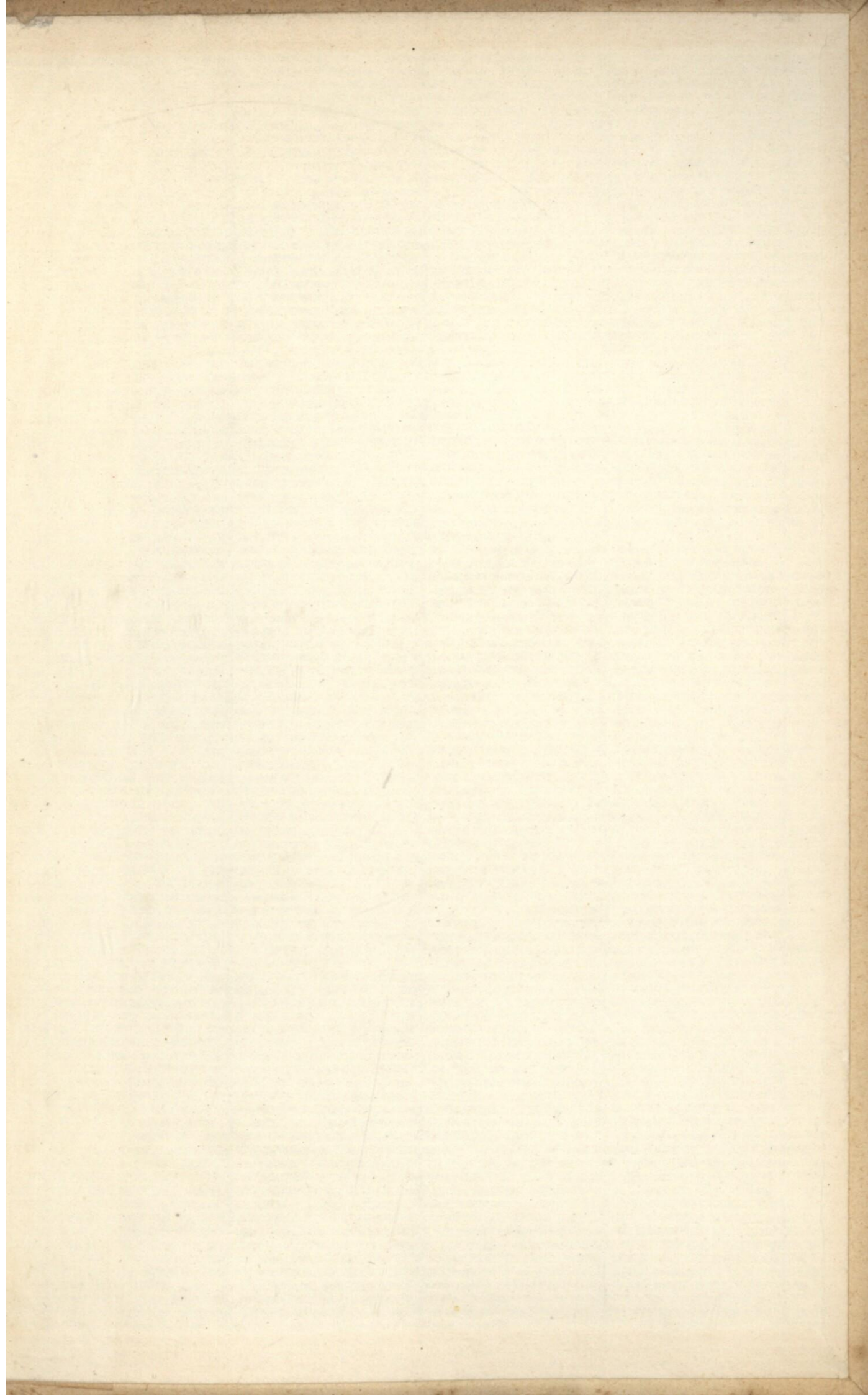
(BEZ VÁLEČNÉ PŘIRÁŽKY) K 3.—

SÁDHANÁ (NAPLNĚNÍ ŽIVOTA)

(BEZ VÁLEČNÉ PŘIRÁŽKY) K 6.60

ZAHRADNÍK

(BEZ VÁLEČNÉ PŘIRÁŽKY) K 4.—

NAKLADEM
A TISKEM
J. ŠNAJDRA
V Kladně.